

Detúrence maľovali so Sporkom

Deti, ktoré si prišli pozrieť výstavu Bienále ilustrácií Bratislava 1995 a vymaľovali postavičku SPORKA na vstupenke, zaradili sa do žrebovania organizovaného Slovenskou sporiteľňou, a. s. Počas výstavy prebehli tri priebežné a po jej skončení veľké žrebovanie. A práve toto veľké žrebovanie sa uskutočnilo pri príležitosti Svetového dňa sporenia, ktorým bol posledný októrový deň.

Novootvorená filiálka Slovenskej sporiteľne, a. s. Mestskej pobočky Bratislava na Cyprichovej ulici v Krasňanoch privítala detúrence z Materskej školy na Cyprichovej ulici, druháčikov zo Základnej školy na Hubeného ulici a taktiež detičky z Detského centra na Cyprichovej ulici. Bola to akcia veľmi vydarená, ktorú usporiadala Slovenská sporiteľňa, a. s. – Ústredie a Mestská pobočka Bratislava. Vedúca filiálky Ing. Oľga Štolfová

ukázala svojim malým návštevníkom útulné sporiteľničné priestory a oboznámila ich s prácou peňažného ústavu. Spolu si prezreli aj krásnu výstavku výtvarných práčičiek, ktoré deti vopred nakreslili na tému „Maľujeme so Sporkom“. Tieto sú ozdobou filiálky už od 30. októbra a zostanú v jej priestoroch do 17. novembra. Rodičia malých výtvarníkov ako aj ostatní obyvatelia tejto mestskej časti si teda môžu výstavku ešte pozrieť.

Oživením tohto milého stretnutia nádejných bankových klientov s pracovníkmi sporiteľne bolo už spomínané žrebovanie vymaľovaných vstupeniek mladých účastníkov BIB '95. Výhercov bolo 50, ktorí sa potešili hodnotným vecným výhram. Pre tých, ktorí nevyhrali, bude ešte kopec šancí nabudúce so Slovenskou sporiteľňou, a. s. a Sporkom – kamarátom všetkých detí.

Račiansky mesačník vydáva Miestny úrad Rača, Kubačova 21. Redakčná rada: MUDr. Ivan Strnisko – starosta, Vladimír Ivanič – zástupca starostu, Jozef Benčíč, Renáta Fitošová, František Khandl, Jarmila Luknárová, Mgr. Viera Pocciová, Cyril Sekerka, Tomáš Paškevič – fotograf. Uzávierka – do 12. dňa v mesiaci. Príspevky posielajte na adresu Miestneho úradu, tel.: 28 34 64, 28 34 66. Sadzba a tlač: REPRODUCK, Rožňavská 17, 831 04 Bratislava, tel./fax: 623 15.

Račiansky

mesačník

ROČNÍK IV
NOVEMBER 1995

RAČISTORF – cintorín a kat. ľudová škola – postavená v r. 1931

Z OBSAHU: • MARTIN NA BIELOM KONI • PRIPOMÍNAME SI PAMIATKU ZOSNULÝCH • AKO NAŠE DETI KRESLILI SO SPORKOM •

Miestny úrad Rača oznamuje,
že v dňoch **15. 12.–23. 12. 1995** usporiada

Prvé vianočné trhy

Záujemci o zaujatie verejného priestranstva
pre predajné stánky sa môžu prihlásiť na Miestnom úrade
v Rači, Kubačova 21, 831 06 Bratislava,
Odd. podnikateľských aktivít.

Záujemcom, ktorí sa prihlásia do konca novembra
bude poskytnutá
zľava 50%.
Bližšie informácie
na tel. č.: 284 285, 283 276 kl. 24.

AK PRÍDE MARTIN NA BIELOM KONI, METELICA METELICU HONÍ

Sviatok sv. Martina patril k najvýznamnejším sviatkom v roku a bol zároveň jedným z posledných v jesennom období. Račania ho oslavovali vždy v nedeľu, aj keď pripadol na niektorý deň v týždni. V dávnejších časoch oslavy začali sprievodom vyobliekaných mládenčov cez dedinu, čo sa považovalo zároveň za pozvánku na večernú Martinskú zábavu. Sprievod začínal obyčajne pri evanjelickom kostole a končil na „dolným konci“, v hostinci, kde sa konala zábava. Na čele išiel „kelner“ s džbánom plným vína, z ktorého ponúkal okolostojacim Račanom. Cestou navštívili mládenci všetky domy, kde mali dievčatá. Tam ich zvykli uhostiť, hlavne dobrým vínom, len aby „tí naše dzifčence dobre vitočili“. Večer sa všetci zišli na tradičnej zábave v Pekle, u Mesároša alebo u Končeka, lebo „Marcinskú zábavu si neotpuscil nigdo“.

V Rači bol Martinský sviatok spojený ešte aj s tým, že končila služba „obecného pastýra“. V tento deň si vyberal tzv. „pastýrske“, teda naturálie – víno, múku, zemiaky a pod. a zároveň dával hospodárom brezové vetvičky – „marciňáky“ s pránim všetkého dobrého.

Po sv. Martinovi sa tancovačky a zábavy robili už len na Katarínu (25. nov.) a do Vianoc sa zvykli hrať divadelné predstavenia.

Mgr. V. Pocciová

Vinšujem vám tohoto svätého Martina,
aby vám Boh požehnal tolko telátek,
koľko je na tej ohánke mládatek,
a mnoho zdravá, šťastá a po smrci
království nebeské.

koľko je na tomto prútku lístečkú,
tolko nech vám Dánbú požehná statečkú,
koľko je na tejto paličky prútečkú,
tolko nech vám Dánbú požehná synečkú,
aby vám krásy hodne dojili
a mne aby ste hrubý dar dali.

... A EŠTE ČO TO Z VINOBRANIA 1995

„Najrači sem v Rači“

Jecte, pite co Vám hrduo ráči
šak oslava je dnes u nás v RAČI.
Každému sa v RAČI páči,
aj mój syn sa tu z jednu vuáci.

Dnes si štrngnem na RAČANÚ,
štrngnem si aj zajtra k ránu,
nech RAČA dopredu kráča
aj dozadu sa pootáča.

Kolko enem RAČANÉ vypili moku
za sedemstopadesát rokú,
potok, more, jazero,
dycky byuo veseuo.
Tu nigdo nepuače
robit a pit sa chodzí do RAČE!

„Už spíva škovránek“

JAK CHYČÍM POHÁREK
UŽ SPÍVA ŠKOVÁRNEK
PJESNIČKU SUATKÚ NAJSUAČÍ
JAK VINIČ SA VINE PO RAČI.
MÁM RÁD TÚ PJESNIČKU ŠKOVÁRNEČÍ
TEN SPJEV MI SRCE ROZJANČÍ
JAK VÍNO OPÍJÁ MJA TEN SPJEV VTÁČÍ
AJ PANCÍR SA NALÉVÁ
TÝM SPJEVEM V RAČI.

Verše venované
k 750. výročiu RAČE
napísal Jozef Moravčík
hudbu zložil Štefan Šeliga
spieval Anton Baláž

Šikovné
ruky
našich
dôchodkýň

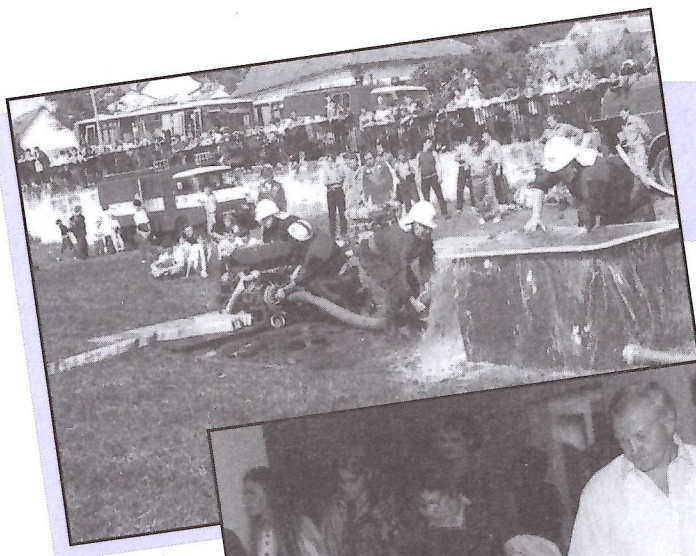

Rača,
očami maliara

Provizórna
Račianska izba
- ako ju zostavili
členovia Matice
Slovenskej

Hasiči pri predvádzaní svojej zručnosti

a slinky sa zbiehajú...

MÚ Rača vyslovuje poďakovanie Poľnohospodárskemu družstvu Vinohrady za sponzorský dar vo výške 30 000,- Sk pri príležitosti osláv 750. výročia prvej písomnej pamiatky o Rači.

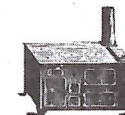
Podakovanie patrí aj pracovníkom Centra voľného času pre deti na Hlinickej ul. v Krasňanoch za vyhotovenie propagačného materiálu k oslavám.

Ďalej ďakujeme ZŠ Tbiliská, ZŠ Jána de la Salle, LŠU za umelecký zážitok z ich vystúpení v kultúrnych programoch.

Recept tetky Lidky

Palacinky plnené mäsom a horčicová omáčka

Tentokrát Vám poradíme ako „schosnovať“ zeleninu a mäso z hovädzej polievky.

Palacinky:
1/2 litra mlieka, 2 vajcia, štipka soli, trochu cukru, hladká múka

Plnka do palaciniiek:
pomleté mäso z polievky (kuracie, hovädzie), olej, cibuľa, červená paprika.

Na oleji podusíme cibuľu, pridáme červenú papriku a zomleté mäso. Všetko spolu posmažíme.

Palacinky plníme tak, že do stredu dáme polievkovú lyžicu plnky, konce palaciniiek preložíme a prichytíme kovovými ihlicami. Potom ich obalíme v hladkej múke, namočíme do vajca, obalíme v strúhanke a vysmažíme ako rezeň.

Omáčka:
Z oleja a hladkej múky urobíme zápražku, do nej primiešame trochu horčice (asi 3 kávové lyžičky), zalejeme polievkou (asi 1 naberačka), pridáme zmixovanú zeleninu (mrkva, petržlen, zeler), povaríme, pridáme podľa chuti soľ, cukor, 1 smotanu a necháme prevrieť. Nakoniec prichutíme octom.

Hotové jedlo podávame tak, že na tanier dáme plnenú palacinku, ktorú polejeme omáčkou. Iné prílohy sa nepodávajú. Ak ho budete pripravovať, najlepšie je, ak si polievku uvaríte deň vopred, aby ste od rána mohli pracovať na tomto recepte.

Dobrá chuť!

Ako podnikajú Račania mimo Rače

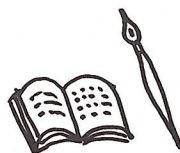
Limbach – dedinka pod Malými Karpatami je dnes známa nielen dobrým vínom, ale predovšetkým novou reštauráciou a hotelom. Prečo o tom píšem? Lebo šéfkou tohto komplexu je p. Táňa Sučanská, rodáčka a obyvateľka Rače. Jej šikovnosť je známa široko – ďaleko, o čom svedčí jej stála klientela zákazníkov, ktorí

odchádzajú z jej podniku vždy spokojní. To, že pracuje a podniká za „hranicami“ Rače, ešte neznamená, že na ňu zabúda. Poskytne vždy pomoc pri významných kultúrnych podujatiach či už finančne alebo super recepciou. Tak tomu bolo aj počas osláv 750. výročia založenia Rače a Oberačkových slávností 1995. Svojim sponzorstvom prispela k dôstojnému priebehu osláv, za čo jej patrí úprimná vďaka.

V.P.

**Národ bol najprv ako dieťa.
Vyrástol. Bude žiť.
Už nezablúdi v cudzom svete.
Vďaka Ti, Ľudovít.**

Týmito veršami od Daniela Heviera otvorila p. učiteľka Dobruška Luknárová recitačnú súťaž štúrovskej poézie „Pieseň večne živá“. Táto súťaž, venovaná 180. výročiu narodenia Ľudovíta Štúra, sa uskutočnila 26. 10. 1995 v KS Žarnovická a súťažili tu žiaci základných škôl našej mestskej časti. Porota mala veru čo robiť, aby spomedzi 13 recitátorov vybrala tých najlepších, pretože ich úroveň bola skutočne dobrá. Nakoniec sa však predsa rozhodla a udelila dve prvé miesta – Silvii Raždíkovej a Lenke Prokopovej, druhé miesto získala Magda Žaloudková a o tretie miesto sa podelili – Andrea Škvorcová, Filip Sandt a Martin Strižinec. Víťazi, ale aj všetci súťažiaci boli odmenení peknými a hodnotnými knihami.

Na záver patrí poďakovanie p. učiteľke Dobruške Luknárovej, ktorá je iniciátorkou a hlavnou organizátorkou tejto súťaže, MO Matice slovenskej, ktorá túto súťaž podporila a pomohla zorganizovať, no a tiež MÚ Rača, ktorý prispel finančnou čiastkou.
V.P.

ÚCTA K STARŠÍM

Dňa 13. 10. 1995
sa v KS IMPULZ konal
slávnostný večer
pri príležitosti
mesiaca Úcty k starším

Račiansky COUNTRY BÁL

13. októbra 1995 sa uskutočnil v KS Račan v poradí už štvrtý Country bál. Úvodné slovo patrilo Palovi Hraškoví, potom predviedli svoje tanečné umenie skupina Little Cloggers, ktorej „šéfuje“ Ľuboš Habuda, no a večer patrilo skupinám Karpatskí vlci a Bellasi. Ze nálada bola výborná vidno aj z fotografie.

3. ročník MEMORIÁLU ĽUBA JANEGU

Smútok, spomienky, športový zápal, to všetko v nás pulzovalo, keď sme nastúpili na 3. ročník Memoriálu Ľubka Janegu v minifutbale, nášho nezabudnuteľného priateľa, športovca s ktorým sme pri hre futbal zažili toľko nádherných chvíľ.

Pani Janegová mamička Ľuboša a brat Peter otvorili športové zápolenie všetkých generácií od 20 až do 50 rokov. Futbalová krása, dráma, sklamanie, radosť, to všetko patrí k tejto hre, rovnako pocit, že Ľuboško nech sú výsledky akékoľvek chlapci z Rendezu na Teba nikdy nezabudnú.

Výsledná tabuľka: 1. REAL RENDEZ
2. ODL BOYS
3. QUEN PARK RENDEZ
4. FC SANTOS

Cyril Sekerka

Foto: Peter Janega

Miestny odbor Matice Slovenskej v Rači
v spolupráci so základnými školami našej miestnej časti
vypisuje autorskú súťaž k 750. výročiu Rače
pod názvom

NAŠA RAČA

súťažné práce literárne, výtvarné a fotografické
budú hodnotené v kategóriách: 1.-4., 5.-6. a 7.-8. roč.
Témou prác je história, súčasnosť ako i vízia Rače budúcnosti
v rôznom obsahovom i žánrovom vyjadrení.

Uzávierka súťaže je 5. 12. 1995

Súťažné práce je potrebné doručiť na adresu
Kultúrne stredisko, Žarnovická ulica

Na víťazov čakajú pekné a zaujímavé odmeny.

Pedagogicko psychologická poradňa Bratislava III so všetkou vážnosťou a zodpovednosťou sa zapojila do realizácie národného programu zameraného na prevenciu drogových závislostí. Naše základné aktivity sú zamerané v prvom rade na zvýšenie maximálnej informovanosti o nebezpečenstvách drog pre deti, učiteľov i rodičov.

Všetky školy v našom obvode prejavili záujem o prednášky. Naším cieľom je naučiť deti, že droga je súčasť života, ktorý nás vôbec nemusí obmedzovať, ak sa naučíme žiť bez nej. Slobodné rozhodnutie pomáha odolávať prípadnému skupinovému tlaku rovesníkov.

Pre koordinátorov prevencie drogových závislostí na školách sme vypracovali projekt, ktorý odporúčame použiť tým, ktorí chcú venovať na školách viac času tomuto nebezpečenstvu. Problémom ostáva financovanie. Predpokladáme, že peniaze na program prevencie budú uvoľnené.

Realizácia programu je rozdelená na päť dvojhodín:

1. Prvé stretnutie – všeobecne, čo je droga. Na základe vlastného záujmu sa deti rozhodnú, v ktorej skupine chcú pracovať (napr. alkohol–doprava, alkohol–prostredie, v ktorom dieťa žije, alkohol a ľudské telo, fajčenie, toxikománia...)

2. Druhé stretnutie – deti si vyhľadajú materiály o drogových závislostiach podľa vlastného záujmu pomôžeme im zmeniť sa na samoriadiacu skupinu, ktorá si získava informácie a konzultuje ich so psychológom, učiteľom.

3. Tretie stretnutie – diskusia o vlastných morálnych normách, prečo drogy nie, prečo áno. Diskusia je vedená v kruhu, kde sa deti zdôverujú so svojimi postojmi k drogám. Zo skupiny sa nevylučuje žiadne dieťa.

4. Štvrté stretnutie – deti si na základe vlastných informácií vyrábajú postery, letáky, samé ich spracúvajú, psychológ pôsobí ako konzultant

5. Piate stretnutie – deti píšu prácu, robia postery o drogových závislostiach, najlepšie práce sú odmenené, vedie sa panelová diskusia o vlastnej práci. Súčasťou programu je možné ponúknuť „rodičovský večer“, ktorý môže byť spojený s triednym rodičovským združením, kde sa rodičia oboznámia s tým, čo vedia ich deti o drogových závislostiach a

taktiež sa im vysvetlí čo je potrebné vedieť o tomto probléme (najmä o prvých prejavoch kontaktu s drogou a príčinách, ktoré vedú k siahaniu detí po drogách).

S deťmi, ktorých rodičia alebo učenia (so súhlasom rodičov) požiadajú o konzultácie v zmysle tohto programu pracujeme v poradni.

Poskytujeme im psychologické vyšetrenie, individuálnu alebo skupinovú psychoterapiu.

U detí kde máme podozrenie so závislostí sa kontaktujeme s centrom drogových závislostí.

Z našich zatiaľ nie veľkých skúseností s touto problematikou vyplýva, že prichádza k migrácii klientov v Bratislave, z jednej časti Bratislavy do druhej, potreba vysokej anonymity zo strany rodiny.

„Zaskočenosť“ u väčšiny rodičov, že za psychické zmeny ich dieťaťa môže byť zodpovedná droga je tak veľká, že v prvej fáze im treba poskytnúť terapeutickú podporu tak ako aj ich dieťaťu. Náš návrh na návštevu centra drogových závislostí pre spresnenie diagnózy ťažko prijímajú. Apelujú na našu profesionalitu zvládnuť problém závislosti bez konzultácie u lekára.

Psychologická poradňa plní v programe drogových závislostí nezastupiteľné miesto. Jednoducho preto, že psychológovia sú blízko pri tých deťoch, kde obyčajne fyzicky absentujú rodičia.

Dovoľte mi podeliť sa o osobné skúsenosti. Deti, spolužiaci v triedach vedia o sebe všetko. Treba ich počúvať. Dobrá prednáška a dobrý nadviazaný kontakt s triedou uvoľní informácie, ktoré deti poskytnú o atmosfére v triede aj o „hrdinoch“, ktorý tvrdia, že „šnupe sa všade“.

DROGY VÝZVA PRE DOSPELÝCH

Ide už len o to postúpiť v rozhovore ďalej a opýtať sa, kde je to všade a rozpoznať prípadne ich mieru osobných skúseností.

Deti potrebujú kontaktnú adresu konkrétneho človeka, ktorému by mohli dôverovať a pritom zostať anonymné. Poradňa tieto možnosti poskytuje.

Je veľmi potrebné aby deti mali dostatok informácií o drogách. To im škola v spolupráci s poradňou môže naozaj poskytnúť. Ne-môže však suplovať citovú oporu rodičov a nahradiť rodinnú atmosféru, z ktorej by deti neutekali do ulíc. Výpovede detí nasvedčujú skôr tomu, že niektoré deti strácajú v rodičoch psychickú oporu a ich kontakty sa zužujú na materiálne zabezpečenie ich života. Deti majú i slušné vreckové. Výnimčne privysoké, prípadne rodič ani nevie koľko si dieťa zoberie. Som presvedčená, že

tu to má všetko korene. Ak detskú dušu niečo trápi, ponuka na dobré pocity mimo reality v podobe drogy je istým východiskom. Nevedia, že je to vstupenka do pekla.

Užívanie drogy je naozaj SOS detí, ktoré vysielajú dospelým, rodičom, učiteľom, TV pracovníkom. Väčšina dospelých sa tvári, že je to volanie najmä rodičom, ktoré im nepatrí. Dokedy? Tak ako potrebujú informácie deti, potrebujú ich aj rodičia. Nielen o drogách, ale o obyčajnej citovej výchove. Ak nezačneme tu, obávam sa, že budeme plávať na povrchu tohto problému. Aj k rodičom sa dá dostať napr. prostredníctvom TV obrazovky. Možno jedna kvalitná relácia o výchove detí v exponovanom čase, by rodičom nastavila zrkadlo, ak by chceli. Ja verím, že chcú.

PhDr. Anna Tarabová riaditeľka ObPPP Bratislava III

Dychová hudba Račanka je opäť tu!

kých muzikantov potešil. Usilovne sme navčivovali vo vynovenom Hasičskom dome, aby sme spolu s občanmi oslávili jubileum Rače.

Račanka vystupovala počas vinobrania v dňoch 15.–17. septembra, aby potešila občanov Rače. Račanka nadviazala na staré tradície, keď sa muzike darilo – za 1. Slovenského štátu, keď pamätníci pamätajú, že v Rači boli až 2 dychové hudby. Skúšky mávame pravidelne každé stredy po 17 hodine v Hasičskom dome. Záujemcov hlavne z radov mládeže srdečne pozývame do nášho kolektívu. Pre občanov Rače sme opäť tu! Zájemci hláste sa org. vedúcemu dychovky Ing. Milanovi Klemovi, Kadnárova 108, Tel.: 28 66 40.

Štefan Horný um. vedúci, Ing. Milan Klema org. vedúci

DO MALEBNEJ ILAVSKEJ KOTLINY

na ľavom brehu Váhu smeroval posledný jesenný, tohtoročný zájazd Klubu dôchodcov v Rači. Klobušický zámok, v ktorom je jediné Múzeum obchodu na Slovensku a mesto Ilava, uprostred Ilavskej kotliny, boli hlavnými cieľmi výletu. Už po ceste, najmä Považím upozorňoval náš člen pán arch. Frant. Veselský na pamätihodnosti kraja, hrady, zámky a kostoly.

V Ilave, je dominantou mesta Ilavský hrad, pôvodne patriaci pánu Váhu a Tatier Matúšovi Čákoví, ako sídlo jeho panstva. V 16. stor. bol prebudovaný na renesančnú pevnosť, neskôr na kláštor. A od čias panovníčky Márie Terézie (druhá polovica 18. stor.) zmenený na nápravné zariadenie, ktorým je dodnes.

V Klobušickom kaštieli sme objavili v Múzeu obchodu korešpondenciu račianskeho obchodníka pána Vrba s firmou Karpátia. Staré zariadenie krámov a obchodov oživilo naše spomienky na detstvo a mladosť. Spoločný obed v paradnej sále zámku s originálnym zariadením bol ukončením prvej časti nášho zájazdu.

Popoludní, už na spiatocnej ceste, sme sa zastavili v Trenčianskych Tepliciach, spisovateľom M. Jókaim nazvaných „perlou Karpát“. Aj keď mnohí z účastníkov zájazdu Trenč. Teplice poznajú z liečebných pobytov, bolo milé a príjemné v peknom slnečnom popoludní si tu oddýchnuť, pozrieť jazierko a zamaškrtiť si na povestných teplických obláčkach. Takí nezmary ako pán Veselský a jeho vždy ochotne načúvajúca poslucháčka pochodili aj ďalšie ulice a zavítali do domov, ktoré pán architekt ako mladý pred vyše 30. rokmi v Tepliciach postavil. Snáď náhoda mu vyšla v ústrety, že v služobných bytoch energetikov našiel pamätníkov, ktorí naň ani po toľkých rokoch nezabudli.

Vedúcim zájazdu bol náš predseda klubu pán Jozef Janeček.

M.S.

Klub dôchodcov Rača, Strelkova 1

- 7. 11. 1995 – 10 h Samospráva Klubu dôchodcov v Rači.
- 8. 11. 1995 – 15 h Územný plán Rače – prednáška člena Samosprávy KD v Rači pána Ing. Artúra Beladiča s diskusiou.
- 15. 11. 1995 – 7 h Győr – Šamorín – celodenný autobusový zájazd. Zraz účastníkov je pri Vínoprodukte v Rači, Barónka 1. Sprewádza Dr. M. Strnadová. Autobus bude pristavený o 6.45 hod.
- 21. 11. 1995 – 15 h Zdravotná prednáška pani MUDr. E. Bučkovej na tému: Diabetes Mellitus I., II., nové lieky, inzulíny. Po prednáške bude diskusia.
- 28. 11. 1995 – 16 h Premietanie diapoziťívov z archívu pána Ing. Pavla a pani Dr. Emílie Jozefíniovcov so sprievodným slovom.

Pokračovanie Malej rodinnej školy, ktorú vedú panie M. Kováčiková a A. Priehodská. Za klubovú Samosprávu pani H. Barátová.

Klub dôchodcov v Rači, Strelkova č. 1, je otvorený denne od 14.00 do 18.00 hod., okrem soboty a nedele. V klube si možno prečítať dennú tlač, týždenníky Slovenku a Život a mesačník Zdravie. Podáva sa káva, čaj a ovocné šťavy.

PhDr. M. Strnadová

Spomienka na mŕtvych...

... a zas budeme zapáľovať sviece,
keď sa v pochmúrny deň novembra zošerí,
v očiach smutná spomienka trbliece,
keď rozjíname pri hroboch našich na cimiterí.
I modlitby s vďakou odriekame
pamätajúc na smutnú výzvu „memento mori“ ...
že smrť raz i pre nás príde – to všetci vieme,
či zdraví sme, a či ťažko chorí.
Tú žiaru sviec nesme v sebe v celom žítí,
nie iba v tej chvíli pri blízkych hrobe,
a či v ťažkom žítia vlnobití –
ale v každodennej našej dobe.
Lebo nik tu nie je naveky,
toho svedkami sú i drahí mŕtvi naši
nerobme preto jeden druhému naprieky
chcime vytvoriť pre naše deti lepšie časy
aby raz oni nám z vďaky sviecu zapálili
a spomienku na nás nech si zachovajú –
ak sa im pri tom oči zarosíli
vieme, že ako i my nezabúdajú...

Vladimír Ivanič

Chcel by som mať oči...

Dňa 13. 11. 1995
si pripomíname
Deň nevidiacich. Pri tejto
príležitosti poriada
oddelenie kultúry pri MÚ Rača
kultúrny program,
v KS Žarnovická,
dňa **9. 11. 1995 o 15.30 h.**,
na ktorý Vás srdečne
pozyvame.

Oddelenie kultúry

*Chcel by som mať oči, ój ľudia verte mi
obsiahnuť nimi chcel by som celý svet,
ba i nebo bych' nimi chcel vidieť na zemi –
lebo obrovská bolesť je nič krásne nevidieť...
Len túžbu mať a cítiť sa bezcenný,
chcel bych' svetlo mať vo svojich zreniciach
i hĺbku mora skryl by som v nich
a videl by som kvety rásť na úbočiach
a netpieť po nociach bezsenných –
čo dni sú a čo sú noci – aký rozdiel v nich ?
nie prosím neberte mi nádej,
že chcem v túžbe svojej byť ozajstným človekom,
nie nepadám v ťažkú snehovú záveju
ani závisť nemám voči vám vidiacim,
čo cez žiarne oko obsiahnete svet celý,
iba volám k vám ľudia hlasom prosiacim
nenechajte ma žiť život osamelý.*

Vladimír Ivanič

PLÁN KULTÚRNYCH PODUJATÍ NA MESIAC NOVEMBER 1995

KS Račan

4. 11.	Recepcia stolno-tenisového zväzu	19.00 h
6. 11.	Stretnutie podnikateľov so švédskym konzulom	9.00 h
7. 11.	Plénum MZ	14.00 h
10. 11.	Imatrikulácia študentov Gymnázia Školských bratov	15.30 h
18. 11.	Spoločenský večer – Trans World Slovakia	17.00 h
22. 11.	Klub dôchodcov – spoločenské posedenie	14.00 h
23. 11.	Zasadnutie Lekárskej komory	9.00 h
24. 11.	Stretnutie Kremničanov	18.00 h

KS Elán

Podujatia pre deti:

9. 11.	Prechádzka prírodou (pre ŠD)	13.00 h
16. 11.	Tvorivá dielňa – ozdoby z prírodných materiálov	13.00 h
23. 11.	Zimné výročné zvyky	13.00

Záujmová činnosť:

utorok a štvrtok	Country – Clogg show	17.00–20.00 h
piatok	Šachový klub	16.30–24.00 h
nedeľa	Šachový klub	9.00–20.00 h

Rôzne podujatia:

6. 11.	Klub poslancov Krasňan	18.00 h
14. 11.–28. 11.	Výstavka detskej fotografie	
30. 11.	Ondrej husle viaže – podujatie KD-Krasňany	
pondelok, streda, sobota	Lieči biotronik Ing. Kostra	
nedeľa	Rím.-kat. bohoslužby	

KS Impulz

Podujatia pre deti:

8. 11.	Detský jarmok	15.30 h
9. 11.	Dopravná výchova	14.00 h
16. 11.	Dopravná výchova	14.00 h
pondelok a streda	Počítačové hry	14.30 h
utorok a štvrtok	Družina ZŠ Dopravná	15.30 h

Záujmová činnosť:

pondelok	Pohybová výchova detí	14.30 h
streda	Pohybová výchova detí	14.30 h
streda	Moderný tanec nad 14 rok.	17.30 h
štvrtok	Ľudový tanec	15.15 h
piatok	Moderný tanec do 14 r.	14.30 h

Športová činnosť:

pondelok a streda	Cvičenie žien (kalanetika, aerobik)	19.00 h
utorok	Karate detí	16.00 h

Rôzne podujatia:

7. 11.	Záhradkári na Východnom	17.00 h
7. 11.	Klub poslancov na Východnom	18.00 h
18. 11.	Burza ošatenia	12.00–16.00 h
pondelok	Klub dôchodcov na Východnom	16.00 h
utorok a štvrtok	Autoškola	18.00 h
nedeľa	Rím.-kat. bohoslužby	

KS Žarnovická

Podujatia pre deti:

4. 11.	Vychádzka do prírody	9.00 h
8. 11.	Zahrajme sa na rozprávku	13.00 h
15. 11.	Kvízové popoludnie o hradoch a zámkoch	13.00 h
22. 11.	Diskotéka pre všetky Katky ...	13.00 h
29. 11.	„Usni, že mi usni“ (súťaž o naj... malú mamičku alebo otecka)	
9. a 23. 11.	V ríši rozprávok	od 13.00 h

Kurzová činnosť:

pondelok–piatok	KHV, klavír, gitara, akordeón
pondelok, streda	kurz karate – telocvičňa Plickova
utorok	angličtina zač., pokroč.
streda	nemčina zač., pokroč.

Záujmová činnosť:

pondelok, streda	Little clogers	17.00 h
utorok, štvrtok	aerobik – ženy a dievčatá	18.00 h
piatok	Detské divadielko	17.00 h

KS Žarnovická

Rôzne podujatia:

6. 11.	17.00 h	– schôdza SČK – schôdza SDĽ
7. 11.	18.00 h	– MO MS
	18.00 h	– schôdza záhradkárov – Slovenský červený kríž
	16.30	– Zelený kríž
11. 11.		– Martinské posedenie
13. 11.	18.00 h	– MO MS – SDĽ
15.–18. 11.	9.00 h	– Kurz kineziológie
19. 11.	15.00 h	– Posedenie vyslúžilých vojakov
20. 11.	18.00 h	– MO MS – SČK
25. 11.	9.00 h	– Burza detského ošatenia a športových potrieb
28. 11.	17.00 h	– Tramp klub – Výbor. schôdza záhradkárov

Zdravotné okienko

HAPČIIIIII

Jeseň so sebou neprináša iba vlhké dni. Každoročne ľudí otravuje nádcha. Poradíme Vám, ako sa proti nej chrániť:

Med – posilňuje obranné látky

Kyslá kapusta – zbavuje organizmus jedov a obsahuje množstvo vitamínu C

Horúce kúpele: ľahnúť si do vane a neustálym dopĺňaním horúcej vody čo najdlhšie stupňovať teplotu. Zmysel horúcich kúpeľov – horúčava zabíja vírusy.

♦ PODNIKATELSKÉ AKTIVITY ♦

Kúpim stavebný pozemok v Rači, najradšej pod lesom.
Tel. č.: **28 15 74, 78 38 90**

MÚ–Bratislava–Vajnory hľadá hlavného kontrolóra pre MČ Vajnory. Úväzok na dohodu. Predpoklady: VŠE. Osobný dotazník zaslať na adresu MÚ Vajnory, Roľnícka ul.

Vážení čitatelia!

Od budúceho mesiaca začneme uverejňovať novú rubriku na tému životné prostredie, ktorej autorom a iniciátorom je p. Cyril Sekerka, ktorý všetky Vaše postrehy a návrhy uvíta.

Okno pohľadí, oko poteší (zarmúti)

Priatelia, pravidelnými postrehami, úvahami, kritikami sa Vám chcem prihovárať k téme životného prostredia, ktoré výrazne zasahuje do nášho života, ovplyvňuje ho esteticky, zdravotne a priznajme si najmä vychováva.

Aby všetko malo logiku a zmysel bol by som Vám vďačný keby ste svoje skúsenosti, rady, riešenia posielali do redakčnej rady Račianskeho mesačníka a zmenili moje monológy na dialógy, ktoré možno vyprojektujú realizácie, ktoré skutočne oko pohľadia, potešia, určite nezarmútia.

Na spoluprácu sa teší

Cyril Sekerka

Oddelenie kultúry, mládeže a športu pozýva všetky ženy a dievčatá na

aerobik

každý utorok a štvrtok od 18.00 h do telocvične Gymnázia Školských bratov na Čachtickej ul.

karate

každý pondelok, stredu a štvrtok o 17.00 h do telocvične ZŠ Plickova.

*Milé mamičky, ak chcete kúpiť alebo predať obnosené detské šatstvo a športové potreby, ste vítané **25. 11. 1995 od 8.00 h** v Kultúrnom stredisku na Žarnovickej ul., kde sa koná*

BURZA

*Informácie na telefónnom čísle **28 93 19***

JUBILANTI

85 rokov
Margita Wenghová

82 rokov
Ján Kuťko

75 rokov
Katarína Vlasičová

70 rokov
Irena Knihová

65 rokov
Alžbeta Kollariková
Štefánia Lišková
Petronela Piteľová
Olga Slezáková
Alžbeta Minková
Terézia Hlavatá

*Všetkým jubilantom
srdečne blahoželáme!*

V mesiaci november oslávi svoje okrúhle životné jubileum členka redakčnej rady a poslankyňa MZ pani **Renátka Fitošová**. Pripájame sa ku gratulácii jej najbližších, želáme oslávenkyni veľa zdravia, úspechov a elánu do ďalších rôčkov jej života.

Redakčná rada

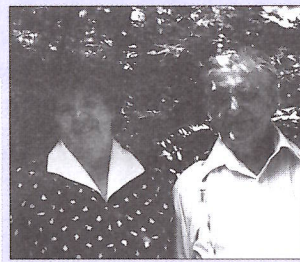
Zlatá svadba

17. 11. 1995 oslávia manželia Ružena a František Horváthovi 50 spoločných rôčkov.

Ku gratulantom sa pripája aj redakčná rada.

23. 11. 1995 si pripomínáme 1. výročie úmrtia nášho drahého otca, manžela, dedka **Vojtecha Svrčka**.
Za spomienku ďakuje manželka s deťmi.

ÚMRTIA

Alžbeta Buntová Ernestína (Barbora) Lednárová
Pavína Holíková Anežka Črmáčková
Edita Koloczanyová Cecília Štangová
Júlia Stachová

*Príbuzným
vyjadrujeme
úprimnú sústrasť!*

Oddelenie kultúry pri MÚ Rača
pozyva všetkých, veľkých i malých na privítanie

Nikuláša

dňa **2. 12. 1995**

- * o 13.00 hod. pred KS Impulz na Východnom
- * o 14.00 hod. pred OD Jednota na Peknej ceste v Krasňanoch
- * o 15.00 hod. v KS Račan,

kde sa uskutoční

detická zábavná show